

DATIVE PLURAL_RESPIRATORY TRACT

1. Put the expressions in brackets into the correct forms with DATIVE PLURAL.

KOMU POMÁHÁTE?

český pacient: _____

česká pacientka: _____

ty malé děti: _____

rodiče a sourozenci: _____

KOMU TELEFONUJEŠ?

náš kamarád: _____

tvoje kamarádka: _____

teta a strýc: _____

sestra a bratr: _____

ČEMU ROZUMÍTE?

český pád (*case*): _____

nové slovo: _____

každá otázka: _____

lékařská kniha: _____

dobrá učebnice: _____

český časopis: _____

české noviny: _____

KOMU ROZUMÍTE?

dobry profesor: _____

sympatická profesorka: _____

dobry člověk: _____

KOMU NEROZUMÍTE?

starý člověk: _____

Čech a Češka: _____

cizinec a cizinka: _____

lékař a lékařka: _____

BYDLÍME PROTI

zelený park: _____

moderní nemocnice: _____

stará kavárna: _____

dobry kamarád: _____

KOMU VĚŘÍTE?

můj přítel: _____

moje přítelkyně: _____

moji rodiče: _____

2. Complete the following sentences with correct forms of personal pronouns.

- Dative*: Závídí _____ (vy). Udělali to kvůli _____ (my). Kdy ke _____ (já) přijdeš? Nepiš _____ (on), napiš _____ (ona). Co máš proti _____ (oni)? Zatelefonuji _____ (ty) zítra. Díky _____ (ty) a _____ (on) jsem byl úspěšný u zkoušky.
- Instrumental*: Půjdeš se _____ (já)? Ne, půjdu s _____ (on). Nesouhlasím s _____ (vy). Chcete s _____ (my) pracovat?
- Locative and accusative*: Zájímám se o _____ (ty). Záleží mi na _____ (ty). Myslím na _____ (on). Co pro _____ (oni) chceš udělat? Co o _____ (oni) víte?
- Genitive*: Nepůjdu tam bez _____ (vy). Byli tam všichni kromě _____ (oni). Byl jsem u _____ (ty) včera. To je pro _____ (ty) ode _____ (já).

3. Fill in correct forms of KTERÝ in dative sg and pl.

1. Nemám rád knihy, _____ nerozumím.
2. Mám lékařku, _____ můžu říct všechno.
3. Poděkovali nám pacienti, _____ jsme pomohli.
4. To je pacient, _____ diagnostikovali zhoubný nádor.
5. Už jsem našel tu učebnici, kvůli _____ jsem ti včera volal.

4. Complete with suitable prepositions (different cases!)

1. Lehněte si _____ lehátko a pokrčte nohy _____ kolenou.
2. Budete brát Penicilin _____ osmi hodinách a _____ týden přijdete _____ mně _____ kontrolu.
3. Mám astma _____ dětství.
4. _____ kolika letech jste měl zánět pohrudnice?
5. Dítě se léčí _____ alergologa, protože trpí silnou alergií _____ pylu trav.
6. Cítím bolest _____ hrudi, _____ podbřišku a _____ pravou lopatkou.
7. Bolest se šíří _____ levé paže.
8. Pacienta přijali _____ kliniku dýchacích chorob _____ týdnem _____ zápal plic a vysoké teploty.
9. Potíže se zhoršily _____ posledních dvou týdnů.
10. Pacientka bere kortikoidy _____ chronickému astmatu.
11. Kdy vás propustili _____ nemocnice? - _____ dvěma dny.
12. _____ týden půjdu na plánovanou operaci kolena.
13. Lékaři by měli informovat kuřáky _____ riziku vzniku rakoviny plic.

TEXT

Nemoci dýchacích cest

Mezi akutní záněty dýchacích cest patří *rýma*, tedy zánět nosní sliznice (rinitida), dále *zánět hltanu* (faryngitida), *zánět hrtanu* (laryngitida), *zánět průdušnice* (tracheitida) a *zánět průdušek* (bronchitida). Většinou se záněty jednotlivých úseků dýchacích cest kombinují, např. rýma se zánětem hltanu a průdušek. Mezi hlavní příznaky patří rýma, kašel (nejdříve suchý, dráždivý, později produktivní), zvýšená teplota až horečka se zimnicí, pocit únavy a bolesti hlavy.

Častým akutním onemocněním dýchací soustavy je *zápal plic* (pneumonie). Primární pneumonie vzniká z plného zdraví, objeví se horečka s třesavkou, kašel nejprve suchý, pak produktivní. Objevuje se únava, bolesti hlavy, svalů nebo kloubů. V nemocnici se pak častěji objevují pneumonie sekundární, které komplikují jiné závažné onemocnění (snížení ventilace plic při bezvědomí, u závažných pooperačních stavů, u umírajících, stavů podvýživy, oslabení imunity z jiných důvodů).

Mezi chronická onemocnění dýchacích cest řadíme *chronickou obstrukční plicní nemoc* (CHOPN), *chronický zánět průdušek* (chronickou bronchitidu) a *průduškové (bronchiální) astma*.

Mezi závažné choroby a stavy dýchací soustavy patří dále *pneumotorax*, *tuberkulóza plic* (TBC) a *nádory plic*.